

Kirjaston vuosi 2023

Perustoimintaa

Korona ei enää vaikuttanut perustoimintaan, ovet saatiin pidettyä auki ja asiakastilat käytössä.

Lainausmäärä on kasvanut, kokonaislainaus oli 147 436 (vuonna 2022 lainoja oli 142 879 ja 2021 lainamäärä oli 131 719). Edelleen ollaan jonkin verran jäljessä aikaa ennen koronaa; viimeisenä normaalina vuotena 2019 lainoja oli 159 759. Toisaalta, muutaman viime vuoden aikana asukasluku on pienentynyt, joten sekin vaikuttanee lainamääriin.

Kävijämäärä on kasvanut voimakkaasti, iso tekijä tähän on omatoimikirjasto joka oli ensimmäistä kokonaista vuotta käytössä. Omatoimiaikaa oli päivittäin, pois lukien vaaliaika, kaksi pääsiäispäivää sekä jouluaatto ja joulupäivä. Järjestelmä vaati korjaustoimia pariin kertaan, näistä tuli yhteensä muutaman päivän katko. Kaupungintalon ovissa oli pari kertaa häiriötä, jolloin ne eivät olleetkaan auki eivätkä asiakkaat päässeet taloon sisään lainkaan. Häiriökäyttäytymisen takia omatoimen aukioloa rajoitettiin pariin kertaan, kokonaan se oli pois käytöstä asiakkaista johtuvista syistä 6 päivää. Yhteensä kävijöitä oli 76 567, joista pääkirjastossa palveluaikana 68 206 ja omatoimiaikana 8 361, Eräjärvellä palveluaikana 946 (vuonna 2022 kävijämäärä oli 61 844, joista pääkirjastossa palveluaikana 59 551 ja omatoimiaikana 1 328, Eräjärvellä palveluaikana 965). Eräjärvellä omatoimikirjasto on käytössä koulun aukioloaikoina eikä siellä pystytty seuraamaan omatoimikäyttäjien määrää.

Vuonna 2023 lainoja oli keskimäärin 1,92 per kävijä, vuonna 2022 luku oli 2,31. Yksi syy tähän on se, että omatoimiaikana on etenkin nuorisoa paljon viettämässä aikaa, ilman aineiston lainaamista.

Pääkirjasto oli auki 2 201 tuntia niin että paikalla oli henkilökuntaa (vuonna 2022 palveluaikaa oli 2 210 tuntia). Omatoimikirjasto oli auki 1 320 tuntia (vuonna 2022 aukioloa ehti kertyä 255 tuntia).

Eräjärven kirjasto oli auki 356 tuntia niin, että paikalla oli henkilökuntaa (vuonna 2022 2021 aukiolotunteja oli 343). Omatoimiaukioloa oli koulun aukioloaikana ma-ke ja pe klo 8.30–13.30 sekä torstaisin klo 8.30–12, yhteensä 878 tuntia. Omatoimiajan kävijämäärät eivät ole tiedossa.

Toimintakulut / Asukasluku ovat Orivedellä 45,01 €. (Vuonna 2022 ne olivat Orivedellä 43,61 € / asukas, koko maassa 61,90 € / asukas ja Pirkanmaalla 59,09 € / asukas). Sama trendi on muissa

toimintakuluissa, esim. kirjojen hankintakulu / asukas vuonna 2023 oli 4,15 € (vuonna 2022 Orivedellä 4,09 €, Pirkanmaalla 4,43 € ja koko maassa 4,56 €; henkilöstökulu / asukas vuonna 2023 oli 25,57 € (2022 oli Orivedellä 25,29 €, Pirkanmaalla 29,05 € ja koko maassa 30,85 €). Toimintakulut / asukas olivat 2022 Orivedellä toiseksi pienimmät Pirkanmaalla, kirjojen hankintakulut neljänneksi pienimmät ja henkilöstökulut viidenneksi pienimmät. Toimintakulut / kokonaislainaus olivat Orivedellä pirkanmaalaisista kunnista kaikista pienimmät (2,74 €, toiseksi pienimpien ollessa Ylöjärven 3 € ja suurimpien ollessa Kihniön 7,82 €), vuonna 2023 toimintakulut / kokonaislainaus oli edelleen Orivedellä laskussa, 2,70 €.

Lasten- ja nuortenosasto

Seiskaluokkalaisille pidettiin syksyllä tiedonhaun opetus koululla, lisäksi yläkoulun ja lukion luokat kävivät kirjastossa lainaamassa. Heille oli monesti valmiiksi kerättyjä kirjakärryjä lainaamista helpottamaan. Kirjakärryjä varten opettajat antavat teeman, joka toisinaan on hyvinkin laaja, esimerkiksi ”kieli, kulttuuri ja vuorovaikutus”. On kuitenkin muistettava, että vaikka luokka tulisi lainaamaan kirjakärrystä, kaikki eivät löydä siitä mielestään. Tarvitaan siis kirjaston henkilökuntaa auttamaan sopivien kirjojen etsinnässä. Usein on lisäksi kadonneita kirjastokortteja, unohtuneita PIN-koodeja ynnä muuta, minkä vuoksi niin sanottu omatoiminen vierailu vaatii kuitenkin vähintään

yhden henkilön työpanoksen, usein kahden (toinen työntekijä on hyllyjen välissä, toinen lainaustiskissä). Lisäksi tapahtumatilastoissa näkyy vain luokan kanssa suoraan käytetty aika, ei sitä mikä on käytetty kirjakärryjen keräämiseen.

Syksyllä 2021 alkanut suunnitelmallinen alakouluyhteistyö jatkui. Kevätlukukaudella tammi-helmikuussa nelosluokat kutsuttiin tiedonhaun opetukseen ja maaliskuussa kuutosluokat kirjavinkkaukseen. Elo-syyskuussa esikoululaiset tulivat kirjastokäynnille, jossa heille luettiin satu ja esiteltiin kirjastoa. Loka-marraskuussa ekaluokkalaiset kutsuttiin kirjaston esittelyyn; heidän kanssaan käytiin tarkemmin läpi esimerkiksi automaattilla lainaamista ja palauttamista. Eskareiden kirjastovierailut hoiti Ilkka Kaita-aho, koululuokkien Mia Moilanen. Keväällä lähes kaikki kutsutut luokat kävivät kirjastossa, syksyllä kaikki.

Kirjastolla pidettiin avoimia satutunteja 11 kappaletta, osallistujia oli 200. Päivähoidon yksiköille pidettiin 12 satutuntia, niissä oli 171 osallistujaa.

Kirjastonkäytön tai tiedonhaun opetusta sekä kirjaston esittelyä pidettiin eskareille, ykkösille, nelosille ja seiskoille. Sen lisäksi ysiluokkalaisia avustettiin lähdemateriaalin löytämisessä. Näitä oli 22 kertaa, osallistujia oli 445.

Kirjavinkkauksia oli alakoululaisille, yläkoululaisille ja lukiolaisille yhteensä 18 kappaletta. Osallistujia oli 339.

Lukukoirat Molly ja Sintti kävivät pääkirjastossa 11 kertaa, osallistujia oli 27.

Lasten- ja nuortenosaston toiminta on jaettu kahden henkilön vastuulle. Varhaiskasvatus- ja esiopetusyhteistyöstä vastaa kirjastonhoitaja Ilkka Kaita-aho. Alakoulut, yläkoulut ja toinen aste ovat Mia Moilasan vastuulla.

Nuorten hengailutila KaruSelli oli auki koko vuoden ilman rajoituksia. Sähkötupakoinnista on tullut ongelma myös kirjastossa, asiasta on oltu yhteydessä poliisiin.

Aikuisille

Lukupiiri on toiminut kirjastossa jo pitkään. Vuonna 2023 se kokoontui 7 kertaa, osallistujia oli yhteensä 75. Lukupiiriä vetää kirjastonhoitaja.

Eräjärven kirjastossa toimii lukupiiri ilman kirjaston henkilökuntaa, lukupiiriläiset kokoontuvat kerran kuukaudessa kirjaston palveluajan jälkeen.

Kirjaston henkilökunta käy satunnaisesti palvelutalolla pitämässä kirjapiiriä, säännöllisesti kerätään kirjalaatikko jonka palvelutalon henkilökunta käy hakemassa kirjastosta. Yhteistyötä on ollut Talviaisten senioreiden kanssa. Ikäihmisten palveluista vastaa kirjastonhoitaja.

Digitaaliset palvelut

Kirjastossa on ollut jo pidempään käytössä useita digitaalisia palveluita. E-lehtipalvelut ePress ja eMagz toimivat vain kirjaston verkossa, sen sijaan PressReader on etäkäyttöinen eli lehtiä voi lukea missä vaan. Kesäkuussa 2023 Piki-kirjastot ottivat vuodeksi kokeiluun Prenaxin etäkäyttöiset lehdet, jossa 24 suosittua aikakauslehteä on luettavissa etänä. Suomenkielisiä e-kirjoja ja e-äänikirjoja tarjoaa Ellibs, vieraskielisiä (pääosin englanninkielisiä) OverDrive. Konsertteja, musiikkiaiheisia dokumentteja ja tanssiesityksiä tarjoavat musiikkipalvelut Naxos ja Medici.tv. Musiikkia voi opiskella verkkokursseina Rockwayn kautta. Kirjastokinolla on elokuvia verkossa.

Kansalliskirjasto on kilpailuttanut digitaalisen elokuvapalvelun valtakunnallisesti vuonna 2023, uudeksi toimittajaksi valittiin FörlagEtt. Kilpailutus kävi Markkinaoikeudessa ennen kuin sopimus voitiin tehdä. Sopimus Kirjastokinon kanssa päättyi marraskuun lopussa, ennen kuin uusi Cineast-palvelu oli valmiina aloittamaan. Niinpä digitaaliseen elokuvapalveluun tuli parin kuukauden katkos. Cineast saatiin käyttöön 1.2.2024.

E-kirjojen ja e-äänikirjojen käyttö kasvoi koronasulkujen takia vuonna 2020 hurjasti: kokonaisuudessaan e-kirjalainausta kasvoi 44,5 %, suomenkielisen Ellibsin e-kirjojen lainauksen kasvu oli 32,5 %. Sen jälkeen käyttö on pysynyt lähes ennallaan. Vuonna 2023 lainauskertoja oli 2 894. Englanninkielisen OverDriven lainausluku Orivedellä oli 579. Kokonaislainaus kasvoi vajaan prosentin, vaikka Ellibsin budjetti lähes puolittui. Syynä määrärahojen vähentymiseen oli se, että sopimus päättyi vuoden 2022 lopussa eikä sitä haluttu kilpailuttaa, koska valtakunnallisen e-kirjaston piti aloittaa toimintansa 1.1.2024. Piki-ohjausryhmä päätti että vuonna 2023 Ellibsin e-kirjoja hankitaan alle 60 000 €:lla, jotta hankintaa ei tarvitse kilpailuttaa. Lainausta siis kasvoi, vaikka kokoelma pieneni yli 30 % ja hankintojen määrä väheni 56 %.

E-musiikissa lainaus on vähentynyt, 912 -> 786. E-kuvataallenteissa käyttö on noussut 579 -> 673.

E-aineistoissa ei saada kuntakohtaisia tilastoja vaan Pirkanmaan kirjastojen kokonaismäärä, joka jaetaan kuntakohtaiseksi asukasluvun mukaan. Näin ollen Oriveden osuus on vuonna 2023 ollut 1,71 % kaikista katselu-, lainaus- ja latauskerroista.

Hankkeet

Kirjasto on mukana koulujen Lukukaari-hankkeessa, joka jatkuu myös lukuvuonna 2023–2024.

Piki-kirjastolla ei ollut isoa yhteishanketta vaan kunnat tekivät joko omia hankkeita yksin tai yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Oriveden kirjastolla ei ollut omaa hanketta vuonna 2023, ei myöskään yhteishanketta toisen kunnan / toisten kuntien kanssa. Henkilöstötilanne on yhä haavoittuvainen, sillä kirjastoammattilaisilla - etenkin kirjastonjohtajalla ja kirjastonhoitajilla - on niin laajat työnkuvat, että hankeosallistumiseen on vaikea löytää aikaa.

Vuoden 2023 tavoitteiden ja suunnitelmien toteutuminen

Piki-kirjastojen keskeiset painopisteet:

- Visiotyö -> Piki- ja Keski-kirjastot luovat yhdessä PiKe-vision, joka toimii pohjana visiotyötä seuraavalle strategiatyölle. Visiotyöryhmä on perustettu joulukuussa 2022. Pirkanmaan edustajat ovat Tampereelta (3 kpl), Pirkkalasta ja Ikaalisista. Työn etenemistä seurataan sekä Piki-valmisteluryhmässä että -ohjausryhmässä. Orivesi on mukana molemmissa. **Visiota on tehty kesäkuusta joulukuuhun 2023 sekä kirjastonjohtajien että henkilöstön voimin. Visio on valmis, strategia vuosille 2024–2028 valmistuu alkuvuodesta 2024.**
- Brändiuudistus -> Tampereen kaupungin kolme sopimustoimittajaa on kilpailutettu, heiltä on pyydetty tarjous Pikin visuaalisen ilmeen uudistamisesta. Saadut tarjoukset on esitelty Piki-ohjausryhmälle joka 14.12.2022 kokouksessaan valitsi toteuttajaksi Boomingin. Uudistusta koordinoi Pikin brändityöryhmä, jonka jäsenet tulevat Tampereelta (3 kpl), Parkanosta, Nokialta ja Ylöjärveltä. **Brändiuudistus tehty, uuden ilmeen mukaiset materiaalit otettu käyttöön Piki-päivänä 21.9.2023**
- Uuden verkkokirjaston sisällöt -> Uusi verkkokirjasto tuli käyttöön helmikuussa 2022. Sisältötyöryhmät ovat pieniä, joten yritetään sekä kehittää työryhmien toimintaa että saada sisältöä myös muilta kirjastolaisilta. Orivesi on mukana Lapset-sisältötyöryhmässä. **Ei toteutunut.**
- Piki-toiminnan yhteisten käytäntöjen selkiyttäminen -> Mm. yhteistyösopimuksen päivittäminen, yhteisten ohjeiden päivittäminen ja ajantasaistaminen, esinelainauksen selkeyttäminen. Tammikuussa perustettiin työryhmä päivittämään käyttösääntöjä, ryhmän jäsenet ovat Tampereelta (3 kpl), Urjalasta ja Orivedeltä. **Käytösäännöt päivitetty. Asiakaspalvelutyöryhmä perustettu. Yhteistoimintasopimus päivitetään strategiatyön yhteydessä.**
- E-aineistojen markkinointi -> Tulossa teemaviikkoja eri e-aineistoista. Tekeillä on gradu Piki-kirjastojen asiakkaista e-aineistojen käyttäjinä, kysely oli verkkokirjastossa digitaalisena sekä kolmessa kirjastossa paperisena tammikuussa. E-aineistotyöryhmä on ollut aiemmin Tampereen sisäinen, tammikuussa 2023 se laajennettiin Piki-tasoiseksi, nyt mukana jäsen Orivedeltä. **Gradu valmistunut ja kyselyn tulokset esitelty kirjastojen henkilöstölle Piki-infossa. E-aineistotiimi kokoustanut tiiviisti. Markkinoinnin painotus keväälle 2024 valtakunnallisen e-kirjaston aloittamisen yhteyteen.**

- Järjestelmäselvitys -> Kartoitetaan mitä muita mahdollisuuksia markkinoilla on kuin nykyinen kirjastojärjestelmä. Selvitystä tekee Tampereen tietohallinto, Piki-edustaja on Ikaalisista. **Selvitys tehty. Tällä hetkellä ei parempaa vaihtoehtoa tarjolla. Seurataan etenkin Quria-järjestelmää, joka on otettu käyttöön ensimmäisessä kirjastossa Suomessa.**
- Uusi kirjastoauton aikataulu- ja reittiohjelma -> Ei koske Orivettä.

Seurattavat painopisteet:

- Kirjastojen merkitys hyvinvointityössä ja sote-uudistuksen vaikutukset kirjastojen toimintaan -> Pikin hyte-työryhmä on aloittanut toimintansa vuonna 2022, siinä on jäseniä Tampereelta, Pirkkalasta, Parkanosta, Lempäälästä ja Ikaalisista. Työryhmä on kommentoinut alueellista hyvinvointisuunnitelmaa. **Kirjasto mainitaan useita kertoja alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa.**
- Asiakastyytyväisyyden mittaus Piki-tasolla -> Asiakastyytyväisyyttä selvitettiin chatin käyttäjien osalta vuonna 2022, huomattiin että chat alustana ei toimi (asiakas ehti usein sulkea keskustelun ennen kuin chat-vastaaja ehti lähettää kyselylinkin). **Ei toteutunut.**
- Chat -> Tampereella tarvetta chatille myös muissa yksiköissä kuin kirjastossa, Tampere kartoittaa mahdollista uutta chat-toimittajaa. **Ei toteutunut, selvitystyö jatkuu.**
- Aurora Gold ja Silver -> Nykyisin käytössä Silver, jota ei juuri enää kehitetä, sillä tekninen tuki loppuu vuonna 2029. Goldia on kehitetty pitkään, mutta toimintavarmuudessa on yhä suuria ongelmia. Tähän liittyy keskeisissä painopisteissä oleva järjestelmäselvitys. **Silverin käyttö loppuu asiakaspalvelussa keväällä 2024, etä-Silver käyttöön heille joille se on työtehtävien puolesta välttämätön. Asiakaspalvelussa käytössä vain Gold.**
- Tilastoinnin kehittäminen ja tiedolla johtaminen -> On perustettu valtakunnallinen työryhmä arvioimaan Kirjastot.fi:n raportointipalvelun tilannetta, käyttökokemusta ja kehittämistoiveita. Työryhmässä edustus Tampereelta. **Uusi tilastotietokanta viivästynyt, käytössä aikaisintaan 2025 tilastoja tallennettaessa. E-aineistotiimi pohtii, miten e-aineistoihin liittyvän gradun tuloksia voidaan jalkauttaa oikeille tahoille ja miten avoimet asiakasvastaukset ohjaavat e-aineistojen valintaa ja markkinointia jatkossa.**

Kirjaston omat painopistealueet:

- Henkilökunnan osaamisen päivittäminen, kannustus etenkin koulutustallenteiden katsomiseen. Mahdollisuuksien mukaan osallistuminen ”livenä” etäkoulutuksiin.

Kirjastonjohtaja osallistuu Pirkanmaan ja Keski-Suomen kirjastonjohtajien etäkahveille sekä samalle porukalle suunnatuille esihenkilöpäiville (15.–16.6.). **Henkilöstö on koulutautunut edellisvuotta enemmän. Kirjastonjohtaja on osallistunut Pirkanmaan ja Keski-Suomen kirjastonjohtajien esihenkilöpäiville sekä Kirjastonjohtajien neuvottelupäiville, lisäksi ollut mukana osassa etäkahvitilaisuuksista.**

- Kehityskeskustelut alkuvuodesta. **Toteutunut.**
- Omatoimikirjaston markkinointi. **Osittain toteutunut. Omatoimea hyödynnetty esim. henkilökunnan kehittämispäivänä ja asiakkaita opastettu omatoimen käytössä, mutta varsinaista markkinointikampanjaa / tempausta ei ole tehty.**
- Yhteistyöverkostojen laajentaminen. **Toteutunut, uusia yhteistyötahoja on löytynyt.**

Tilojen käyttö

Kirjaston neuvotteluhuone on asiakkaiden käytössä ajanvarauksella. Tilassa on ollut varauksia viikoittain. Käyttäjissä on sekä säännöllisiä että satunnaisia varaajia.

Lukusalin takana olevia kokoelmatiloja, joissa ovat runot, näytelmät, kielikurssit, vieraskieliset kirjat sekä keitto- ja sisustuskirjat, asiakkaat käyttävät työntekoon ja opiskeluun. Ne ovat käytännössä ainoat tilat, joissa on hiljaista ja joissa on reilusti pöytätilaa. Asiakkailta on tullut toiveita korkeista pöydistä, jotka soveltuisivat työskentelyyn seisten, mutta kirjaston käyttötalous ei mahdollista kalusteiden ostamista.

Muu toiminta

Piki-kirjastoilla on ollut chat-palvelu käytössä syksystä 2018 alkaen. Kirjastot on jaettu erilaisiin pooleihin kuntien asukasluvun mukaan, ja chat-päivystysvuorot vaihtelevat sen mukaisesti. Oriveden vastausvuoro on joka kuudes perjantai klo 12–14, vuonna 2023 chat-päivystystä oli 6 kertaa. Päivystäjänä on kirjastonjohtaja ja tämän poissa ollessa kirjastonhoitaja. Aiempina vuosina Orivesi on ollut mukana kesän vapaaehtoisessa chat-päivystyksessä, mutta tänä vuonna kesächat hoidettiin rajoitetulla palveluajalla isompien kirjastojen voimin.

Lasten- ja nuortenkirjastonhoitaja on mukana Pikin Lapset-työryhmässä tuottamassa sisältöä verkkokirjaston Lapset-osioon.

[Vinkit lapsille | piki.fi \(finna.fi\)](https://piki.fi/finna.fi)

Kirjastonjohtaja on mukana e-aineistotiimissä edustamassa Tampereen ulkopuolista Pirkanmaata. Vuonna 2023 kirjastonjohtaja oli mukana tilapäisessä työryhmässä päivittämässä Piki-kirjastojen käytösäännöt.

Yhteistyössä järjestetyt tapahtumat kirjastotilassa

Kirjastossa järjestetään monenlaisia tapahtumia sekä omana tuotantona että yhteistyössä. Kirjastotilassa oli 23 näyttelyä, lisäksi kaupungintalon yläkerran aulan vitriineissä oli 1 näyttely. Yläkerta on mukana tilastoissa siksi, koska kirjasto hallinnoi vitriinien varauksia sekä avaimia.

Kirjailijavierailuja saatiin järjestettyä 7 kappaletta, osa yhteistyönä muiden toimijoiden kanssa (Kirjoittajalukio, Oriveden seudun luonnonsuojeluyhdistys, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut). Osallistujia näihin vierailuihin oli 229.

Maininki soi kävi pitämässä kirjastossa kevät- ja joulukonsertit.

Operaatio Pirkanmaan kautta kirjastossa oli Elävä äänikirja, Tanssiva satuhetki -satutunti sekä kirjailijavieras Johanna Sinisalo.

Henkilökunta

Henkilöstön määrä vuonna 2022 oli hiukan normaalivahvuutta suurempi, kiitos kahden osa-aikaisen kirjastoammatillisen harjoittelijan. Toinen harjoittelijoista oli 80 %:n työajalla maaliskuun alusta alkaen, toinen alkuvuoden 50 %:n ja loppuvuoden 40 %:n työajalla. Henkilötyövuosia oli yhteensä 5,83.

Kirjastonjohtaja vastaa kirjastotoimesta. Hän osallistuu asiakaspalveluun, hankkii aikuisten kaunokirjallisuuden ja tekee kokoelmatyötä. Vuodet 2022–2023 hän oli mukana Piki-valmisteluryhmässä käsittelemässä Piki-ohjausryhmälle päätettäväksi ja tiedoksi meneviä asioita. Hän on myös ohjausryhmän jäsen. Osaltaan hän hoitaa kirjaston viestintää, markkinointia ja tapahtumatuotantoa. Hän on kirjaston KuHa-yhteyshenkilö. Työnkuvasta 10 % on kulttuuripalveluiden tehtäviä (kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuurikipinän toteutumisen seuranta ja kaupungin taidekokoelman hallinta).

Yhden kirjastonhoitajan vastuualueina ovat varhaiskasvatusyhteistyö, esikouluyhteistyö, musiikkiosasto, Eräjärven sivukirjasto, av-aineiston saapumiskäsittely sekä aikuisten osaston tietokirjallisuuden hankinta ja kokoelmatyö. Hän hankkii myös pelit, sekä konsoli- että lautapelit. Lisäksi hän vastaa kirjaston it-laitteistosta, toimii laskujen käsittelijänä sekä tuottaa sisältöä kirjaston someen. Osaltaan hän hoitaa kirjaston viestintää ja tapahtumatuotantoa. Hän on myös vapaaehtoistoiminnan (satutunnit, lukukoirat, Mukanetin digiopastajat) yhteyshenkilö.

Toisen kirjastonhoitajan vastuulla ovat kouluyhteistyö alakoulusta toiselle asteelle, lasten- ja nuortenosaston aineistohankinnat ja kokoelmatyö. Hän vastaa lukupiiristä ja ikäihmisten palveluista. Lisäksi hän on mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa yhteistyötahojen kanssa järjestettäviä tapahtumia. Osaltaan hän hoitaa kirjaston viestintää.

Yhden kirjastovirkailijan vastuualueena ovat kirjankorjaus sekä aikuisten tietokirjallisuuden saapumiskäsittely. Vuonna 2023 hän teki 55 %:n työaika.

Toinen kirjastovirkailija vastaa lehdistä, kaukopalvelusta, laskutuksesta, asiakaspalvelun kassatoiminnoista ja aikuisten kaunokirjallisuuden saapumiskäsittelystä. Vuonna 2022 hän teki 50 %:n työaika.

Osa-aikaisille kirjastovirkailijoille on ollut kokoaikainen sijainen. Lisäksi poissaoloihin on ollut käytettävissä osa-aikainen sijainen.

Kaikki osallistuivat kirjaston asiakaspalveluun, myös kirjastoharjoittelijat.

Kesätyöntekijöinä oli kaksi lukiolaista, toinen oli kesäkuussa kolme viikkoa ja toinen heinäkuussa samoin kolme viikkoa. Kesätyöntekijät tekivät avustavia tehtäviä kuten hyllytystä, aineiston tarkistamista ja muovitusta.

Muuta

Omatoimikirjasto on ollut erinomainen keino pitää kirjaston ovet auki henkilöstön kehittämis- tai koulutuspäivänä. Aiemmin ei ole ollut mahdollista osallistua koko henkilöstön voimin ilman kirjaston sulkemista. Omatoimi on toimiva myös hätävarana sairastapauksissa; on voitu päättää palveluaika esim. klo 16 ja aikaistaa omatoimiaika alkamaan siitä. On kuitenkin tärkeää pitää mielessä, että omatoimikirjaston tarkoitus on lisätä aukioloaikoja, ei supistaa palvelua.

Kirjastoon tulee toisinaan avoimia työhakemuksia, mutta samat henkilöt hakevat useampiin tai jopa kaikkiin Pirkanmaan kirjastoihin. Eli usein on se tilanne, että kun Orivedellä olisi avun tarve, ketään ei ole juuri silloin vapaana.

Henkilökuntaa on työllistänyt paljon yleinen infopisteenä oleminen. Kaupungintalon aulassa on vain osa Kelan lomakkeista, joten puuttuvia tullaan kysymään kirjastosta. Samoin kirjasto on osoite, jonne tullaan, kun Nopa-aikataulut tai kauneimman jouluikkunan äänestyslomakkeet, kynät ynnä muut ovat aulasta loppuneet, lisäksi kysytään lähintä postilaatikkoa, minne voi jättää vesimittarin lukemalapun, missä on TE-toimisto, missä on valtuustosali ja niin edelleen. Kirjasto on myös postitoimisto, jonne kaupungintalon henkilökunta jättää luottamushenkilöille ja kuntalaisille meneviä kirjeitä ja kokoustilojen avaimia. Lisäksi etsimme yritysten yhteystietoja, sillä monella soittajalla on sellainen kännykkäliittymä, ettei sillä voi soittaa numerotiedustelun palvelunumeroihin. Silloin soitetaan kirjastoon tai tullaan paikalle kysymään.

Päivittäin annetaan neuvontaa digiasioissa, pääsääntöisesti tietokoneen käytössä mutta jonkin verran myös mobiililaitteiden. Paljon työaikaa kuluu sen opastamiseen, miten pääsee jollekin nettisivulle ja miten tulostetaan. Myös kopioinnissa avustetaan päivittäin, skannauksessa silloin tällöin.

Pääkirjasto avoinna

Talviaika 1.9.–30.4. ma - to 10–19, pe 10–17, la 10–14

Kesäaika 1.5.–31.8. ma-to 10–18, pe 10–17

Omatoimikirjasto on auki arkisin klo 21 saakka, lauantaisin klo 14–18 ja sunnuntaisin klo 10–18. Arkipyhinä on sunnuntain omatoimiaika. Ensimmäisenä ja toisena pääsiäispäivänä, jouluaattona sekä joulupäivänä ei ollut omatoimiaikaa, muina arkipyhinä oli.

Vaalien aikaan omatoimikirjasto on pois käytöstä.

Eräjärven sivukirjasto on auki torstaisin klo 12–19. Arkipyhän osuessa torstaille kirjasto on auki tiistaina. Omatoimikäyttö mahdollista koulun aukiolopäivinä klo 8.30–13.30.

